

Brusel 31. května 2024
(OR. en)

10455/24

Interinstitucionální spis:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o zlepšování a prosazování pracovních podmínek stážistů a boji proti zastírání řádných pracovních poměrů stážemi („směrnice o stážích“) – <i>zpráva o pokroku</i>

I. ÚVOD

Dne 20. března 2024 přijala Komise návrh směrnice o zlepšování a prosazování pracovních podmínek stážistů a boji proti zastírání řádných pracovních poměrů stážemi („směrnice o stážích“). Cílem navrhované směrnice je zlepšit a prosazovat pracovní podmínky stážistů a bojovat proti případům, kdy jsou řádné pracovní poměry zastírány stážemi. Návrh směrnice byl zveřejněn jako balíček společně s návrhem doporučení Rady k posílenému rámci kvality stáží, kterým se nahrazuje doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží.

Výrazná většina delegací cíl návrhu směrnice uvítala a vyjádřila podporu iniciativám zaměřeným na zlepšení pracovních podmínek stážistů. Delegace zdůraznily, že na posouzení dopadu a důsledků této směrnice na vnitrostátní systémy je zapotřebí značné množství času, a proto má mnoho delegací k návrhu i nadále obecnou – a částečně i parlamentní – výhradu přezkumu.

Během belgického předsednictví se konala tři zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky: 9. dubna, 22. dubna a 27. května 2024. Pracovní skupina dokončila přezkum znění návrhu po jednotlivých člancích. Dosažený pokrok je shrnut v části II níže.

Navržený právní základ, tj. čl. 153 odst. 2 písm. b) ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), vyžaduje, aby Rada jednala spolu s Evropským parlamentem řádným legislativním postupem.

Evropský parlament dosud nepřijal postoj v prvním čtení.

II. PRÁCE RADY ZA BELGICKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

Pracovní skupina pro sociální otázky zahájila posuzování navrhované směrnice během belgického předsednictví dne 9. dubna 2024, tedy tři týdny po jejím zveřejnění. Při této příležitosti Komise návrh směrnice představila a delegace měly příležitost předložit předběžné obecné připomínky a otázky.

K návrhu Komise bylo připojeno posouzení dopadů, které zahrnuje rovněž navrhované doporučení Rady. Dne 4. dubna 2024 zaslalo belgické předsednictví delegacím dotazník týkající se tohoto posouzení dopadů. Dotazník zodpovědělo 21 členských států. Posouzení dopadů bylo analyzováno a podrobně projednáno na zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky dne 22. dubna 2024. Shrnutí hodnocení a odpovědí členských států ohledně posouzení dopadů je uvedeno v dokumentu 10456/24.

Zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky konaná ve dnech 22. dubna a 27. května 2024 se věnovala posouzení a projednání navrhované směrnice s cílem zajistit lepší porozumění znění návrhu. Při těchto příležitostech vznesly delegace své připomínky a otázky, k nimž se Komise vyjádřila, zejména pokud jde o oblast působnosti navrhované směrnice a o definice pojmů „stáž“ a „stážista“.

III. HLAVNÍ OTÁZKY PROJEDNÁVANÉ NA ÚROVNI PRACOVNÍ SKUPINY

Oblast působnosti

Řada delegací zaujala skeptický postoj k oblasti působnosti návrhu a potřebovala vyjasnit, které kategorie stážistů a které druhy stáží spadají do oblasti působnosti navrhované směrnice. Komise poskytla vysvětlení, aby objasnila, že *kapitola II: Rovné zacházení* a *kapitola IV: Prosazování a podpůrná opatření* předmětného návrhu by se vztahovaly na stážisty v pracovním poměru, zatímco *kapitola III: Řádné pracovní poměry, jež jsou zastírány stážemi*, by vyžadovala, aby členské státy odhalovaly situace *de facto* řádného pracovního poměru u všech stážistů, včetně těch, kteří v pracovním poměru nejsou.

I poté, co Komise poskytla příslušná vysvětlení, se delegace nadále kriticky stavěly k částem návrhu, které do své oblasti působnosti zahrnují stážisty bez pracovního poměru a stáže, které jsou povinné pro přístup k určitým povoláním nebo které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy.

Definice

Většina delegací upozornila na nesoulad mezi definicemi pojmů „stážista“ a „stáž“, neboť pojem „stážista“ je podmíněn existencí pracovní smlouvy nebo pracovního poměru, zatímco definice „stáže“ nikoli. Komise zdůraznila, že rozdíl v definici zohledňuje oblast působnosti a dva z cílů navrhované směrnice.

Kromě toho některé delegace požádaly o jasnější rozlišení pojmů „stáž“ a „učňovská příprava“.

Posouzení řádných pracovních poměrů, jež jsou zastírány stážemi, a donucovací opatření

Několik delegací vyjádřilo obavy ohledně subsidiarity a kriticky se vyjádřilo k míře podrobnosti obsažené v ustanoveních kapitol III a IV. Delegace jsou toho názoru, že vnitrostátní orgány by měly mít větší flexibilitu, pokud jde o ustanovení týkající se donucovacích opatření. Posouzení, kontroly a inspekce všech druhů stáží by navíc znamenaly výrazné zvýšení zátěže pro inspektoráty práce, čehož se obává značný počet delegací.

Úloha sociálních partnerů

Některé delegace zdůraznily význam respektování rozmanitosti vnitrostátních systémů, zejména pokud jde o úlohy a pravomoci sociálních partnerů v některých členských státech. Jedná se o horizontální problém, který je třeba zohlednit v celém textu.

Řízení jménem nebo na podporu stážistů

Několik delegací zaujalo skeptický postoj, pokud jde o navrhované ustanovení umožňující zástupcům zaměstnanců zastupovat stážisty a pomáhat jim v soudních nebo správních řízeních.

IV. ZÁVĚRY

Belgickému předsednictví se podařilo návrh směrnice důkladně posoudit. Zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky, která se tomuto návrhu věnovala, byla pro delegace příležitostí předložit k návrhu připomínky a otázky, a to i písemně. Při těchto příležitostech Komise poskytla další vysvětlení a objasnění týkající se otázek, které delegace vznesly. Tyto diskuse významně přispěly k lepšímu společnému porozumění návrhu.

K dokončení prvního čtení návrhu je zapotřebí další práce a technická jednání.
